

Нове књиге

ТАЊА МАЛЕТИЋ – ПЕСМЕ БДЕЊА И СНОВИЋЕЊА (*Mediasfera, Београд, 2022*)

БДЕЊА И СНОВИЋЕЊА ТАЊЕ МАЛЕТИЋ

Немачки књижевни теоретичар Хуго Фридрих тврдио је да је проблем савременог песништва неразумевање, недостатак комуникативности. Због чега песник одбија да комуницира са својом околином? Да ли је то, са друге стране, *модерно*, или чак неопходно у савременом друштву, а и песништву? Песме Тање Малетић (напомињем: младе песникиње) демантују евентуалне потврдне одговоре. Оне су све супротно од херметизма, и то не само од херметичности израза и речи (који су, разуме се, основно и главно средство поезије) већ и од непосредног и посредног доживљаја света.

Тања је задржала традиционалне обрасце: риму, катрен, ритам... Она покушава класичним облицима да изрази тескобе, немире, личне немире; али и радост и ведрину савременог човека који поред понуђених избора

изгледа као да нема избор, јер верује да је његов избор у паду, након чега се потешко придиже.

Њени узори су: Десанка Максимовић, Мика Антић, Душко Радовић, Стеван Раичковић... Што би се рекло — *стражиловска линија*. Ту су и Јесењин, па Рембо и Хајм (и Тања има своју Офелију), Хајне, рани Рилке...

Кроз све дражи, а и заблуде првенца (још увек у рукопису, надамо се не задуго) ове песме топло комуницирају са светом. Регистар је каткад на завидном нивоу, да би могли да се постиде и многи старији, а и *признати* савременици. *Офелија*, *Оборено стабло*, *Шкољка*, *Крв на усни*, *Цепање*, *Недостајеш ми* и многе друге, песме су које сам лично схватио, а и доживео — које сам желео да прочитам.

Дејан Петровић Кобајаши

ДВЕ ПЕСМЕ ИЗ ЗБИРКЕ

СОВА

Вежи ми образе времену за скуте.
Кроз ткање гледаћу цветове што ћуте
заклоњене од знатижеље погледа.

У косу ти тамну ветром уплетена,
дароваћу теби тајне својих сена
и срце просуто кроз прозор од леда.

Кроз ноћ лутајући, тајно, као сова,
мотрећи на јесен сиву, испод крова,
окренућу главу да сакријем лице.

Облетевши око поема и рима,
насмејаћу се на туђим језицима.
Уплитаћу ти сан међу гласне жице.

Шапутаћемо топле речи сатима,
неми за путнике пред нашим вратима,
руке радознале што спуштају кваку,

за питања ноћном небу упућена
и за залутали додир празних зена
незнанаца које знамо по кораку.

Тражићу ти очи, погледаћу горе
и дотаћи речи пре но што се створе,
да подарим глас свом грлу од олова.

Запеваћу тада, чим коракне тама
за Месецом у твојим беоњачама,
кроз ноћ лутајући, тајно, као сова.

Зар се тако дуго, ипак, нисмо знали,
јер нам прешироки снови нису стали
у дубоки удах небеса и шума?

Да ли смо већ исти ваздух удисали
када смо се божјом вољом упознали
негде у чудесним подножјима ума?

ЛЕПТИР

Да ли постоје, да ли се крећу
све оне боје у пољском цвећу,
да л' очима плове и постају живе,
када вихору се предаш
и малену вечност гледаш
из лептирове перспективе?

Да га бар једном у лету ухватим, дај!
Да будем сведок неоткривених сила.
Даруј ми да дану овом видим крај
шареним очима са лептирових крила.

Препознаје ли, на врху антена,
тај опојан мирис месечевих мена?
Да ли разликује поља и честаре?
Да ли свесно тражи смену сна и јаве
када ми ујутру кружи око главе,
или му сав свет мирише на нектаре?

Слети ми, лептире, кришом на образе
када ти досаде моја рамена.
На моме врату потражи стазе
на којима тихо постајем жена.
Загрли ме око врата док ми бежиш с плећа
на усне моје нежне, од ливадеког цвећа.
На прстима ти је мирис полена.

Вечерас, кад крв се небом разлије,
опрости ми што немам дара ни за лет,
што немам ни замах ни заокрет
и што ми се пад у крилима крије.

Слети ми, лептире, још једном на руке
да пијем са извора сваког твог зглоба,
проживим, за дан, сва годишња доба
и чујем срца твојега звуке.

Вечерас, кад сунце буде умрло,
кад утихну погледи, додири, риме,
ти слети кришом на моје грло.
Хајде, лептире, ухвати ме!
Ухвати ме за руку, за косу, за раме,
ухвати за срце, за строфу, за сан.
Носи ме на крилима из кошмара таме.
Ти ниси од оних што живе један дан.

Чаробно биће што крхкошћу плени
лечи ме јатима својих додира.

Због чега вечито твоја шака мени
толико личи на лептира?

